

Амтнэ дээсн батхниг уга нөхмн

Батхн амтнэ кōдлмш кезднэ болн амрхднэ саалтг болсн деерән нань чигн хорлтан ку-ргнэ.

Одр болгнн, маднд медм-джән угагъар, хог-бог хайлг аршгас, киртә ус асхдг нүкнәс, гемтә күүнәс, мана бәәдг гермудур—энь-шадж уга гемин микробс батхнс авч ирнэ.

Батхн күүнә эдлдг хотар теджәл кенә, кесг зүсн гем тархадг микробста улдсн, ум-кәрсн юмс идәд, герур нисл-дәд, күүнә цевр хот деер сууг-гәд, хотд унад кесг гем тар-хана.

Туулдг гем, халун гем, диф-терия, моом, бортә шархс, меккә гем болн нань чигн талдан кесг гемс батхнас авч ирнэ.

Халун гемд болн зуна цагт бичкн күүкд туулдг гемәр өвдлгннд батхн йилгән тар-хагъачн болна, тер учр деер-рәс ямаран чигн аргынн хәәдж, батхнсиг уга кехмн.

Герт бәәдг батхнс увлин дуусн чигн бәәггәд бәәнә. Кемр, эргиднэ киртә бузр юмс бәәггәд, хот-хол элвг болн дулан болхла, батхнс йир шу-лугъар өснә.

Батхила ягдж ноолдхмб?

Батхила ноолдгнйг шунмгъ-агъар, тасрхан угагъар кех кергтә. Альд болвчн батхила ноолдхмн: бәәсн гертән, базр деер бәәсн магазинәр, хот уудг гермудәр, больницд болн кон-сультацсар, учрежденьсәр, школмудар, детсадсар болн

нань чигн газрмудар. Батхила ноолда кенә гисн ним зокал-муд күүцәлгннә ирлцх зөвтә.

Батхн багшулхмн биш.

Батхнас хот-хоолиг булгу-лхмн.

Батхниг уга кехмн.

Тингәд, батхила ноолда ке-лгнн ним гурвн зүсн хаалгъар кегдхмн.

Амтн бәәдг пунктст комму-нальн цеврлгг келгнйг чикәр бурдәлгнн (батхн журад, бсәд бәәхднн нөкд болм хот-хоолин улдл, кир асхдг газриг цевр-лгнн).

Батхнсин цацин өтиг хурсн газрмудасн уга кехмн (мбри, гахас бәәдг хашас болн нань чигн кесг-умкәрсн ова юмсиг уга кехмн).

Экләд нисәд гарчач бичкн батхнсла ноолдхмн, тедниг герур нисдж орхасн хаац кехмн.

Бузр газрт батхн икәр хурна.

Цевр цер бәәсн газрт батхн цуглрхш.

Цуг гермудән цевр-цеерәр бәртн. Хот уусн хбнән стол деерән киртә сав, хотин болн өдмгин улдл бичә улдәнн. Хот-хоолан шкафт дүртн, серндж-ләр эс гидж шишлнв сетктә буркәсәр болн салфеткәсәр бурктн. Буркә уга бәәсн хотиг эдлхиннн өмн шинәс буслгнн эс гидж тәәвә деер хууртн, зер-земш болн темсиг болхла, гүүуджәх уснд эс гидж бу-слгнн кийтн уснд сәәнәр угъ-тн. Кемр шблнд болну эс гидж уснд батхн укдж өдсн цагт,

әрк биш шинәс буслгнн эс гидж нам асхкчтн. Хот кедг брәггән берк цеврәр бәртн. Бузр ус асхдг суулгән бур-кдж, дару-дарунн асхдг цев-рлджәтн. Хот кедг брән тер-әнн төмр сеткәр, сернджләр, эс гидж канвагъар татад, батх-нас халчлтн.

Гарч ирдг газриг өдр болгнн арчад, хлорн доглар цеврлджәх кергтә (хагсу дотл цацхмн). Бузр бог хурадг орман цаг-цагланн арчж, зббдж гаргсн бузр боган ша-врар, тоосар, улмар, керчсн соломар болн хагсу хамтхасар бурктн. Бузр бог зббгәд нег газрт овалд бәәдгиг уурулхмн.

Малин хаца-хаациг өдр болгнн арчад, девскринн соль-джах кергтә. Цуглрсн шеегинн өдр болгнн зббдж, шишлнв нег ормд овалджах кергтә.

Нисдг батхнсиг уга кехд цуг аргарн химическ болн механическ эв-аргг олзлж, герт болвчн, газа болвчн эдн-лә хама йовсн газртан ноолда кехмн.

Домоуправлень, предприятие, колхоз, совхоз, школ болгннд цевр-цеерин актив бурдәдгх зөвтә, (олна цевр-цеерин инст-руктурмуд, уполномочнс, красн крестин члед сургъульчир болн пионермуд) эн актив батх-нла ноолдгннд шунмгә нөкд болх зөвтә.

Батхила ноолда келгнн--эрүл-мнд бәәлгннә нег чинртә әнъгнн болх зөвтә.

И. КАЦ.

Ставропольск санэпидстанцин цевр-цеерин эмч.